

XIV Olimpiada Języka Polskiego w Niemczech

Finał

Pułtusk, 7.06.-10.06.2018 r.

Test kompetencyjny

Drogie Finalistki, Drodzy Finaliści!

Przeczytajcie uważnie załączone teksty, a następnie rozwiążcie związane z nimi zadania. Czas na wykonanie testu: **90 minut**. Powodzenia!

RADOŚĆ

*Człowiek nie jest właścicielem radości,
lecz jej poszukiwaczem.*

Małgorzata Korzekwa

Część I

Zadanie 1.

(0-3 p.)

Dlaczego – Twoim zdaniem – *człowiek nie jest właścicielem radości, lecz jej poszukiwaczem*? Uzasadnij swoją odpowiedź w trzech zdaniach.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

(0-1 p.)

Podaj dwa wyrazy bliskoznaczne do słowa *radość*.

radość –

.....

Część II

Joanna Kulmowa

Co to jest radość?

Niebo

kiedy nagle w kałuży zaświeci.

Ciepły wiatr niespodziany

co nam wybiega naprzeciw.

I jeszcze:

wcześnie rano chleb

kiedy słońce w ostrzu noża tuż obok.

I ni stąd ni zowąd¹

twój śmiech

mój śmiech.

I tam w górze

dziko

rozpędzony obłok.

Radość mała

i radość wielka:

wielka jak chorągwi mokrych furkotanie²

mała jak czerwona kropelka

biedronki

na białym tulipanie.

¹ *ni stąd ni zowąd* – nieoczekiwanie

² *furkotanie* – łopotanie; poruszanie się na wietrze z charakterystycznym łopotaniem

Zadanie 1.

(0-2 p.)

Dlaczego – według Ciebie – osoba mówiąca tak bardzo się cieszy, kiedy *niebo nagle* zaświeci, gdy zawieje wiatr *niespodziany* i gdy *ni stąd ni zowąd* słyszy śmiech kogoś bliskiego? Zwróć uwagę na wyróżnione w poleceniu wyrazy i zwroty. Odpowiedz **jednym zdaniem.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0-2 p.)

Z wiersza Joanny Kulmowej wypisz dwa porównania. Określ, jaką pełnią one funkcję w utworze.

Porównania

1.
2.

Funkcja porównań:

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0-3 p.)

Czy współczesny człowiek, który żyje w pośpiechu, w świecie coraz nowocześniejszych technologii potrafi cieszyć się z drobiazgów? Uzasadnij swoją odpowiedź w trzech zdaniach.

.....

.....

.....

.....

Część III

Kazimierz Wierzyński

Zielono mam w głowie

*Zielono mam w głowie i fiołki w niej kwitną,
Na klombach¹ mych myśli sadzone za młodu,
Pod słońcem, co dało mi duszę błękitną
I które mi świeci bez trosk i zachodu.*

*Obnoszę po ludziach mój śmiech i bukiety
Rozdaję wokół i jestem radosną
Wichurą zachwytu i szczęścia poety,
Co zamiast człowiekiem, powinien być wiosną.*

¹ *klomb* – miejsce w ogrodzie, owalne lub okrągłe, obsadzone kwiatami; też: skupisko roślin zasadzonych tak, by tworzyły owal lub koło

Zadanie 1.

(0-1 p.)

Wyjaśnij, co oznacza wykorzystany w wierszu związek frazeologiczny *mieć zielono w głowie*.

mieć zielono w głowie –.....

Zadanie 2.

(0-2 p.)

Z wiersza Kazimierza Wierzyńskiego wypisz dwa epitety i dwie przerośnię (metafory).

Epitety

1.

2.

Przerośnię

1.

2.

Zadanie 3.

(0-1 p.)

Które słowa w wierszu Kazimierza Wierzyńskiego świadczą o tym, że osoba mówiąca chce się dzielić swoją radością z innymi? Zacytuj te słowa.

.....
.....

Zadanie 4.

...(0-2 p.)

Dlaczego osoba mówiąca w wierszu uważa, że nie powinna być człowiekiem, ale wiosną? Odwołaj się do symboliki wiosny. Podaj dwa uzasadnienia.

.....
.....
.....
.....
.....

Cześć IV

Wincenty Faber

Wartość uśmiechu

Darząc¹ uśmiechem – uszczęśliwiasz serce,

uśmiech bogaci obdarzonego

nie zubożając² dającego.

Nie trwa dłużej niż chwila,

ale jego wspomnienie zostaje na długo.

Nikt nie jest tak bogaty,

by mógł nim pogardzić,

ani tak ubogi, by nie mógł nim darzyć.

Uśmiech niesie radość rodzinie,

umacnia w pracy,

świadczy o przyjaźni.

Uśmiech podnosi na duchu zmęczonych,

leczy ze smutku.

Gdy więc napotkasz kogoś

o twarzy ponurej,

obdarz go hojnie³ uśmiechem.

Któż bowiem bardziej go potrzebuje

niż ten, co nie potrafi go dawać?

¹ darzyć – tu: obdarowywać, ofiarowywać, dawać

² zubożać – czynić kogoś ubogim, biednym lub uboższym, biedniejszym

³ hojnie – obficie

Zadanie 1.

(0-1 p.)

Dokończ zdanie. Podkreśl właściwą odpowiedź.

Wyraz *wartość* użyty w tytule wskazuje, że tematem wiersza Wincentego Fabera są

- A. przyczyny uśmiechania się.
- B. powody uśmiechania się.
- C. skutki uśmiechania się.
- D. zalety uśmiechania się.

Zadanie 2.

(0-4 p.)

Co - Twoim zdaniem - oznacza stwierdzenie, że *uśmiech bogaci obdarzonego*?
O jaki rodzaj bogactwa chodzi? Udziel odpowiedzi **w trzech zdaniach**.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3.

(0-1 p.)

Dokończ zdanie. Podkreśl wybraną odpowiedź.

Z wiersza Wincentego Fabera wynika, że człowieka, który potrzebuje uśmiechu, można rozpoznać

- A. po wyrazie twarzy.
- B. po sposobie mówienia.
- C. po zachowaniu wobec innych.
- D. po pochylonej sylwetce i sposobie gestykulacji.

Zadanie 4.

(0-2 p.)

Wypisz z wiersza dwa cytaty potwierdzające, że uśmiech, o którym mowa w utworze, ma cechy istoty żywej.

1.
2.

Zadanie 5.

(0-1 p.)

Dokończ zdanie. Podkreśl właściwą odpowiedź.

Zdanie *Gdy więc napotkasz kogoś / o twarzy ponurej, / obdarz go hojnie uśmiechem* zawiera

- A. groźbę.
- B. polecenie.
- C. pytanie.
- D. zachętę.

Zadanie 6.

(0-2 p.)

Napisz, dlaczego warto się uśmiechać. Uzasadnij swoje zdanie, podając **dwa argumenty**.

Warto się uśmiechać, ponieważ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Część V

Zadanie 1. (Dłuższa forma wypowiedzi)

(0-14 p.)

Napisz pracę, w której odpowiesz na pytanie: *Co daje prawdziwą radość – marzenia czy działanie?*. Uzasadnij swoje stanowisko, podając co najmniej **trzy** argumenty. Odwołaj się do własnych doświadczeń i co najmniej jednego utworu literackiego. Twoja wypowiedź musi zająć co najmniej połowę wyznaczonego miejsca.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

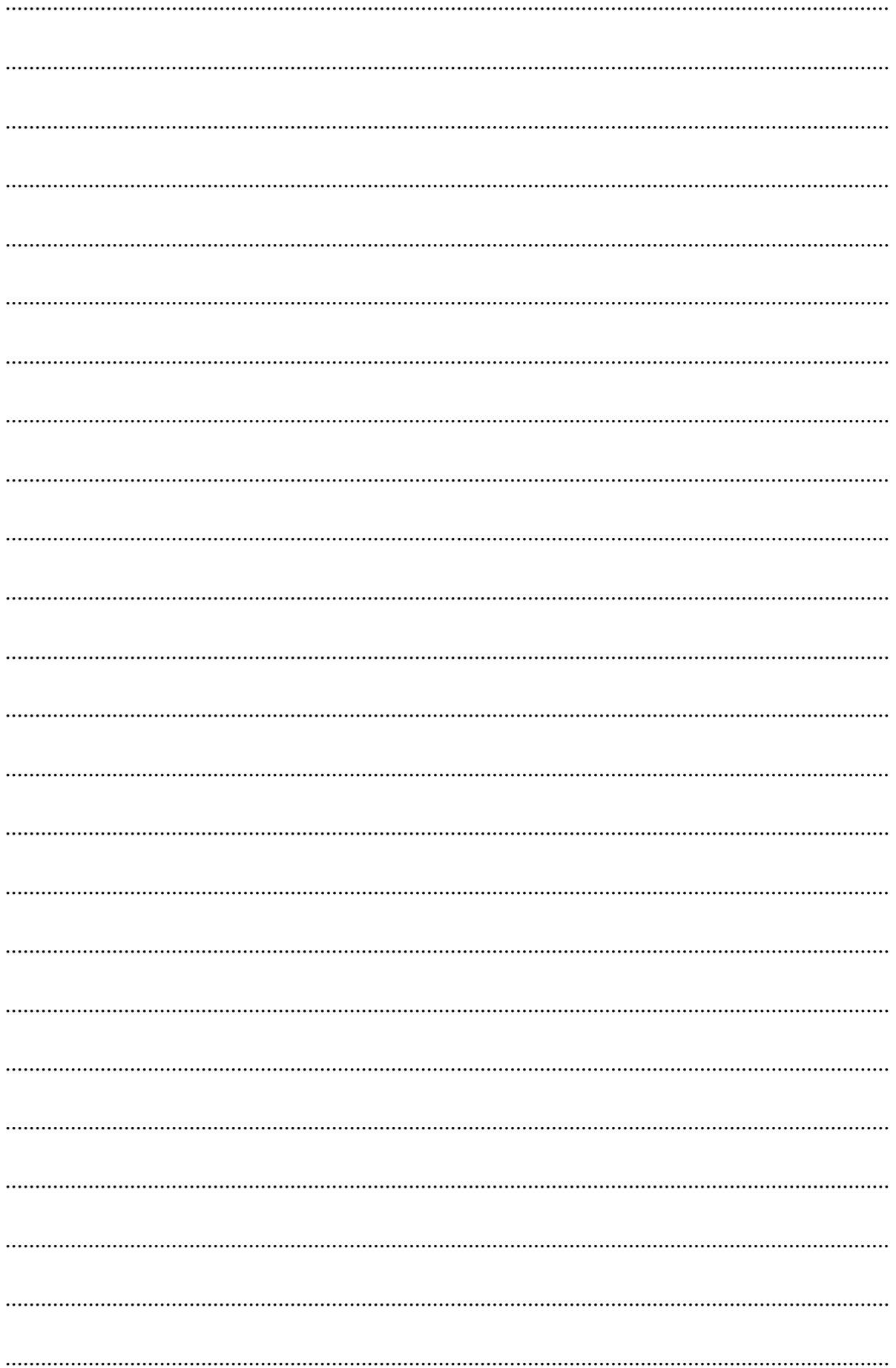
.....

.....

.....

.....

.....

A series of 25 horizontal dotted lines spaced evenly down the page, serving as a guide for handwriting practice.

BRUDNOPIS

A series of horizontal dotted lines for writing.